

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.303.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 17144 Pana Posła Piotra Kowala, w sprawie funkcjonowania systemu wsparcia dla osób starszych, ze szczególnym uwzględnieniem województwa kujawsko-pomorskiego, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, którym nie są one w stanie sprostać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta ma charakter pomocniczy, stanowi też dopełnienie świadczeń, które prawnie zabezpieczone są przez inne systemy.

Uprawnienia do świadczeń z pomocy społecznej uzależnione są od wysokości dochodu. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. poz. 1044) od 1 stycznia 2025 r. progi dochodowe w pomocy społecznej: wynoszą dla osoby samotnie gospodarującej 1 010 zł, a dla osoby w rodzinie 823 zł.

Warto przy tym zaznaczyć, że zmiana kwot kryteriów dochodowych wpłynęła na podwyższenie m.in. maksymalnej kwoty zasiłku stałego do 1 229 zł (wzrost o 23%).

W ramach świadczeń z pomocy społecznej, osoby starsze mogą ubiegać się o świadczenia pieniężne, np. zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy, specjalny zasiłek celowy lub świadczenia niepieniężne, np. w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania, specjalistycznych usługi opiekuńczych w miejscu zamieszkania, usług sąsiedzkich, usług opiekuńczych i bytowych w formie rodzinnego domu pomocy, a także w formie wsparcia w mieszkaniu treningowym lub wspomagany czy pobytu i usług świadczonych w domu pomocy społecznej, w tym usług wsparcia krótkoterminowego.

Szczegółowe informacje o liczbie osób, którym przyznano wybrane świadczenie pieniężne lub niepieniężne z pomocy społecznej w latach 2022-2025 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Informacja o liczbie osób, którym decyzją przyznano wybrane świadczenie pieniężne lub niepieniężne z pomocy społecznej w latach 2022- 2025 [w tys.].

Świadczenie z pomocy społecznej	2022	2023	2024	2025
Zasiłek stały	166,6	163,0	158,7	160,3
Zasiłek okresowy	227,7	213,9	180,9	188,4
Zasiłek celowy	350,4	336,9	275,7	280,5
Specjalny zasiłek celowy	82,2	77,0	98,2	89,2
Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania (zadanie własne gmin)	103,0	103,8	103,2	106,9
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania (zadanie własne gmin)	5,4	5,1	5,1	5,7

Usługi sąsiedzkie	X	0,1	3,2	4,7
Usługi wsparcia krótkoterminowego - ogółem	X	0	0,1	0,3

Źródło 1. Sprawozdanie MRiPS-03 za lata 2022-2024 oraz sprawozdanie MRPiPS-03 za 2025 r. (dane wstępne).

W tabeli 2 (poniżej) zaprezentowano dane dotyczące liczby osób korzystających z pomocy udzielanej w formie pobytu i usług w domach pomocy społecznej (z wyłączeniem usług wsparcia krótkoterminowego, które zaprezentowano w tabeli 1), wsparcia w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych oraz usług opiekuńczych i bytowych w rodzinnych domach pomocy.

Tabela 2. Informacja o liczbie osób korzystających z domów pomocy społecznej, mieszkań treningowych, mieszkań wspomaganych oraz rodzinnych domów pomocy w latach 2022-2025 [w tys.].

Liczba osób korzystających	2022	2023	2024	2025
Domy pomocy społecznej	87,2	88,5	90,5	90,3
Mieszkania treningowe (wcześniej: mieszkanie chronione treningowe)	2,2	2,5	2,7	3,0
Mieszkania wspomagane (wcześniej: mieszkanie chronione wspierane)	2,1	2,3	2,5	2,6
Rodzinne domy pomocy	0,3	0,4	0,4	0,4

Źródło 2. Sprawozdanie MRiPS-06 za lata 2022-2024 oraz sprawozdanie MRPiPS-06 za 2025 r. (dane wstępne).

Celem umożliwienia poprawy sytuacji bytowej osób samotnych, rodzin, osób starszych czy osób z niepełnosprawnościami gminy otrzymują dofinansowanie z budżetu państwa na realizację ich zadań własnych wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Programy wspierające osoby starsze, na które gminy otrzymują dofinansowanie z budżetu państwa to:

- „Opieka 75+”. Celem programu jest zwiększenie dostępności usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i starszych, które są osobami samotnymi (zgodnie z art. 6 pkt 9 ustawy o pomocy społecznej), samotnie gospodarującymi (zgodnie z art. 6 pkt 10 ustawy o pomocy społecznej), a także tych, które pozostają w rodzinie;
- „Korpus Wsparcia Seniorów” umożliwiający wsparcie finansowe gmin w organizowaniu usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich oraz w realizacji usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”, mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

Informacje o liczbie osób objętych programem „Opieka 75+” oraz programem „Korpus Wsparcia Seniorów” znajdują się w tabeli 3.

Tabela 3. Informacja o liczbie osób objętych programem „Opieka 75+” oraz programem „Korpus Wsparcia Seniorów” w latach 2022 – 2025 [w tys.].

Liczba osób objęta Programem	2022	2023	2024	2025
Program "Opieka 75+"	11,2	12,4	14,3	18,8
Program "Korpus Wsparcia Seniorów"	57,0	52,2	44,2	50,6

Źródło 3. Sprawozdanie z realizacji programu „Opieka 75+” za lata 2022-2025 oraz sprawozdanie z realizacji programu „Korpus Wsparcia Seniorów” za lata 2022-2025

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację programów „Opieka 75+” i „Korpus Wsparcia Seniorów” w latach 2022-2025 wyniosła łącznie 418,14 mln zł, z czego 213,14 mln zł przeznaczono na program „Opieka 75+”, a 215 mln zł na „Korpus Wsparcia Seniorów”. Szczegółowe informacje na ten temat przedstawia tabela 4.

Tabela 4 Informacja o wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację programu „Opieka 75+” oraz programu „Korpus Wsparcia Seniorów” w latach 2022-2025¹.

Nazwa programu	2022	2023	2024	2025
Opieka 75+	38,14 mln zł	40 mln zł	55 mln zł	80 mln zł
Korpus Wsparcia Seniorów	80 mln zł ¹	20 mln zł	50 mln zł	65 mln zł

Źródło 4. Dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

W latach 2022-2025 r. w województwie kujawsko-pomorskim w ramach świadczeń z pomocy społecznej wskazanych w pytaniu 3 interpelacji pomoc przyznano łącznie ponad 49 tys. osobom, w tym najliczniej w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania (28,1 tys. osób) oraz w formie pobytu i usług w domach pomocy społecznej (18,3 tys. osób). Szczegółowe informacje na ten temat przedstawiono w tabeli 5.

Tabela 5. Informacja o liczbie osób, którym przyznano decyzją świadczenie - usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz o liczbie osób korzystających z domów pomocy społecznej oraz pomocy przyznawanej w formie mieszkań treningowych, mieszkań wspomaganych oraz rodzinnych domów pomocy w województwie kujawsko - pomorskim w latach 2022-2025 [w tys.].

Wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania (zadanie własne gmin)	6,8	7,0	7,0	7,2
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania (zadanie własne gmin)	0,6	0,5	0,5	0,6
Domy pomocy społecznej	4,5	4,6	4,6	4,6
Mieszkanie treningowe (wcześniej: mieszkanie chronione treningowe)	0,07	0,09	0,09	0,09
Mieszkanie wspomagane (wcześniej: mieszkanie chronione wspierane)	0,1	0,2	0,2	0,2
Rodzinne domy pomocy	0,02	0,02	0,03	0,02

Źródło 5. Dane za lata 2022-2024 – sprawozdanie MRiPS-03 oraz MRiPS-06, dane za rok 2025 (dane wstępne) – sprawozdanie MRPiPS-03 i MRPiPS-06.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Katarzyna Nowakowska

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

¹ Środki finansowe przeznaczone na realizację programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022 r. w wysokości 80 mln zł pochodziły z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, utworzonego na podstawie art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw